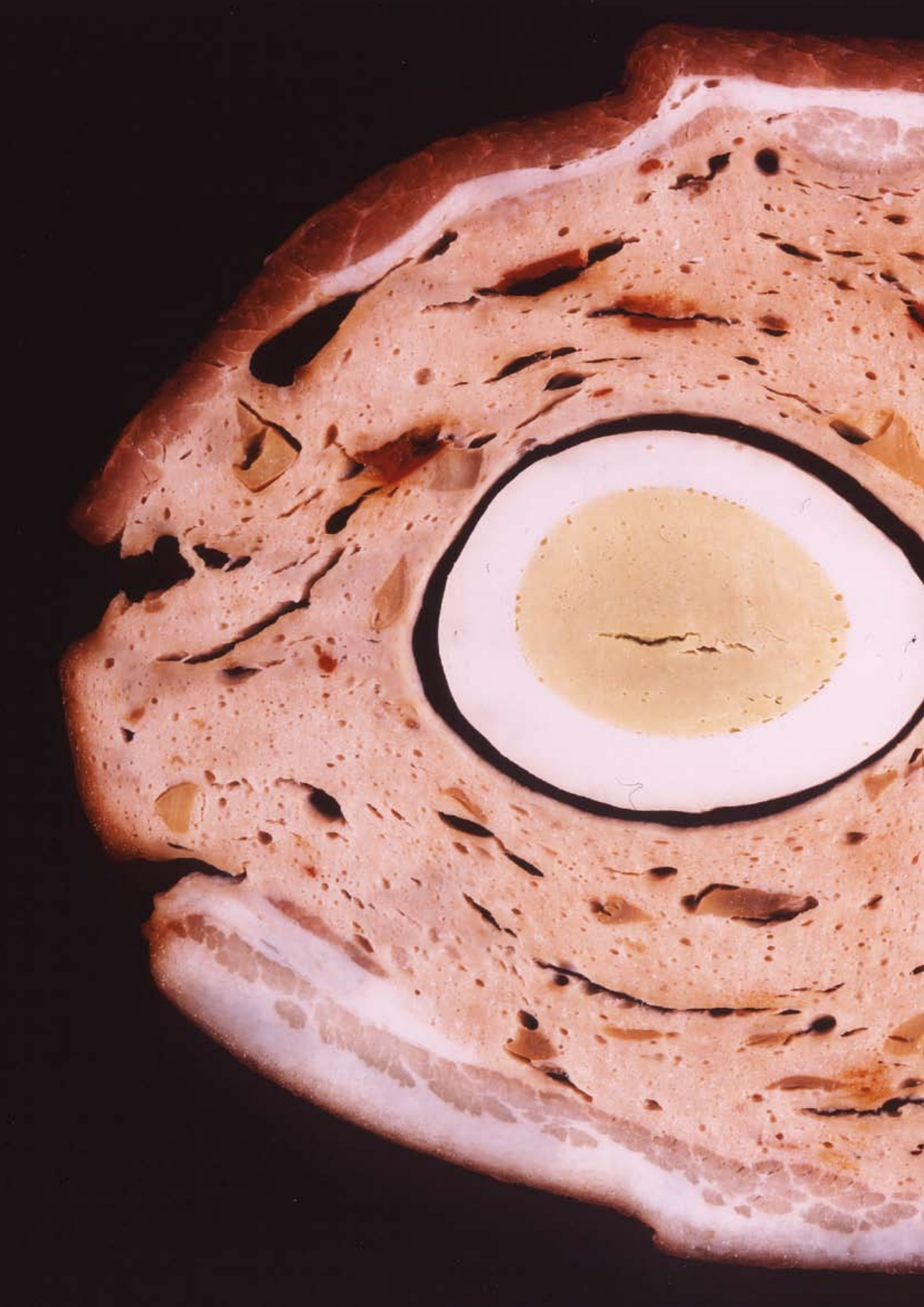

Talls - Lonchas - Slices
America Sanchez

Teorema

Josep de C. Laplana
Director del Museu de Montserrat

Vaig consultar a Josep Corredor Matheos el projecte de l'exposició «Talls» d'America Sanchez al Museu de Montserrat, i li vaig explicar que havia de justificar-la. Corredor em va comentar amb la ironia que permet la nostra amistat mútua: «És molt senzill, els engegues allò que entremig de les olles es troba Déu». Vaig riure i vaig arxivar aquesta sortida com una de tantes que sento cada dia. Però arribat el moment d'escriure la justificació d'aquesta mostra, la sentència teresiana que em va suggerir Corredor Matheos m'ha fet pensar molt.

El visitant inexpert en art o simplement distret que visita aquesta exposició no ha de pensar mai que allò que té davant dels ulls és una col·lecció de fotos ben fetes que també podria trobar al catàleg comercial d'una fàbrica d'embotits. Qui només hi vegi això es mereixeria el suplici de l'afamat condemnat a morir de fam davant d'una taula ben proveïda. America Sanchez amb les seves fotografies tan carnals i a l'ensems tan transcendents ens està plantejant uns teoremes intel·lectuals d'estètica de gran profunditat. No es tracta de barrejar Déu amb les olles ni amb les botifarres, com podria suggerir la màxima teresiana, sí de veure allò que es troba al fons o més enllà de les aparences.

Això tan evident que pot ser un tall de mortadella, aïllat del seu context i de la seva finalitat, esdevé quelcom de nou, rar i impactant. Des del moment que subratllem el fenomen visual per damunt de tot, una cosa tan concreta com és això que mengem, no amb els ulls sinó amb la boca, assoleix un valor estrany, abstracte, de joc de formes i de colors produït aleatòriament, que evocuen mil suggeriments. ¿L'art, i l'art abstracte, és sempre en la seva totalitat el resultat del treball de l'artista? ¿Es dona el cas que en realitat l'art precedeix el treball de l'artista, perquè abans que aquest hi arribi, l'art ja hi era, i l'artista no ha fet cap altra cosa que descobrir-lo i aplicar-hi, com una llevadora, la *maieutica* socràtica tot ajudant-lo a néixer?

America Sanchez, tan simple i tan planer en el seu tracte humà, té una personalitat artística rica i complexa. Al darrere de l'aparent simplicitat d'una presència amable, simpàtica i una mica irònica, s'amaga una ànima barroca, plena de

Teorema

Josep de C. Laplana
Director del Museu de Montserrat

Consulté con José Corredor Matheos el proyecto de la exposición «Lonchas» de America Sanchez en el Museo de Montserrat y le expliqué que me veía precisado a justificarla. Corredor me comentó con la guasa que nuestra amistad permite: «Lo tienes muy fácil, puedes glosar aquello de entre los pucheros anda Dios». Reí y archivé aquella ocurrencia como uno de tantos chistes que entretejen mi vida. Pero llegado el momento, la sentencia teresiana que me sugirió Corredor Matheos me ha hecho pensar mucho.

No crea el visitante inexperto en arte o simplemente distraído al visitar esta exposición que lo que tiene ante sus ojos es una colección de fotos bien hechas, que también podría encontrar en un catálogo comercial de una fábrica de embutidos. Quien sólo vea eso merecería el suplicio del hambriento condenado a morir de hambre ante una mesa bien surtida. America Sanchez con sus fotografías tan carnales y al mismo tiempo tan trascendentes nos está planteando unos teoremas intelectuales de estética de gran calado. No se trata de mezclar a Dios con los pucheros o los chorizos, como podría sugerir la máxima teresiana, pero sí de ver lo que está en el fondo o más allá de las apariencias.

Eso tan evidente como puede ser una loncha de mortadela, aislado de su contexto y de su finalidad, se convierte en algo nuevo, raro, impactante. Desde el momento en que subrayamos por encima de todo el fenómeno visual, una cosa tan concreta como es eso que comemos, no con los ojos sino con la boca, adquiere un valor extraño, abstracto, de juego de formas y colores producidos aleatoriamente, que evocan mil sugerencias. ¿El arte, y el arte abstracto, es siempre en su totalidad el resultado del trabajo del artista? ¿Se da el caso de que, en realidad, el arte precede al trabajo del artista, porque ya estaba allí, y el artista no ha hecho otra cosa que descubrirlo y aplicarle, como una comadrona, la *mayeutica* socrática ayudándole a nacer?

America Sanchez, tan simple y tan llano en su trato, tiene una personalidad artística rica y compleja. Tras la aparente simplicidad de una presencia amable, simpática, algo irónica, se esconde un alma barroca, repleta de matices, de tensiones, de imprevisibles

Theorem

Josep de C. Laplana
Director del Museu de Montserrat

I consulted with José Corredor Matheos about America Sanchez's exhibition project "Lonchas" ("Slices") at the Museum of Montserrat, explaining that I needed in some way to justify the initiative. Corredor assured me, with the jocularly permitted by our friendship that, "You've got it easy: just remind us that *God walks among the cooking pots.*" I laughed and put down his remark as one of many jokes that enrich my life. But, when the time came, the quotation from Teresa of Avila that Corredor Matheos suggested gave me considerable food for thought.

Visitors not expert in art, or simply paying less attention than they should as they go around this exhibition should not believe that what they see is a collection of well-made photographs like those that one might find in a product catalogue for a sausage factory. Anyone who saw only that would deserve the punishment of the hungry man condemned to die before a well-laden table. In his photographs, at once so carnal and so transcendent, America Sanchez proposes certain intellectual theorems of enormous depth. It is not a question of mixing God with cooking pots or *chorizos*, as St Teresa's maxim might suggest; rather, it is a case of seeing what lies deep down, beyond appearances.

Something as easily recognised as a slice of mortadella, taken out of its context and away from its purpose, becomes something rare, new, striking. By emphasising, above all, the visual phenomenon, we confer a strange, abstract value on such a specific thing as something we eat, not with our eyes, but with our mouth, a play on randomly-produced forms and colours that evoke a thousand possible suggestions. Is art, including abstract art, always entirely the result of the artist's work? Could it be that, in reality, art precedes the artist's work, because it was already there, and the artist has done nothing more than to discover it and, like a midwife, apply Socratic maieutics to it, assisting in its birth?

So easy-going and straightforward in his personal dealings, America Sanchez has a rich and complex artistic personality. Behind the apparent simplicity of his pleasant, friendly, slightly ironic presence hides a baroque soul, one full of nuance,

matisos, de tensions, d'imprevisibles conseqüències plàstiques. Tot és molt més del que és a primer cop d'ull. Al darrere d'aquestes fotografies de talls d'embotits hi ha metafísica. La llum, el fons fosc, el tractament gairebé caravaggià aconseguen que allò que és ordinari i vulgar assoleixi categoria de transcendent. En aquest joc hi ha una terrible ironia que no copsa tothom, i els qui ens pensem haver-la captat ens trobem summament perplexos: aquesta ironia pot ser terriblement dissolvent, ja que tot és no-res, i a l'ensems pot ser sublimement mística, a la manera teresiana, com a les natures mortes o a la pintura de vanitats del Segle d'Or castellà, o a la manera de Ruysbroek i del moviment de les beguines, com a la pintura flamenca.

Un altre teorema que trobo al darrere dels embotits d'America Sanchez. Els contrastos barrocs de què suara he parlat s'enriqueixen encara amb un altre tema literari i plàstic molt del segle XVII: la relació entre els cinc sentits corporals. El realisme cru que America Sanchez ha utilitzat en tractar aquest tema comporta un voltatge elevat d'excitació dels sentits. No fóra gens estrany que a més d'un visitant se li produís salivera o experimentés una certa secreció de suc gàstric. Qualsevol persona una mica impressionable, per mor d'aquest realisme, associarà al que està veient l'olor i el gust i el record d'haver tallat aquests embotits, amb llur blanesa, solidesa o flexibilitat. Però aquesta materialitat dels sentits immediatament és superada per la primacia que té en aquest joc el sentit de la vista, el més espiritual dels cinc. No ens trobem dins d'una xarcuteria, sinó en una exposició d'art fotogràfic, i el sentit de la vista ens està gastant a tots la mateixa broma que l'autor, ens està mostrant allò de més carnal i ens està suggerint idees i pensaments transcendents. ¿És un simple joc o es tracta de l'eterna tensió entre física i metafísica? En el fons de la qüestió, es troba latent allò que em va suggerir Corredor Matheos en treure'm a col·lació la màxima teresiana. Tot fent broma, la va encertar.

consecuencias plásticas. Todo es más de lo que es a primera vista. Tras estas fotografías de lonchas de embutido hay metafísica. La luz, el fondo oscuro, el tratamiento casi caravaggesco logran que lo ordinario y vulgar adquiera categoría trascendente. En este juego subyace una terrible ironía que no todo el mundo capta y que a los que creemos haberla captado nos deja bastante perplejos: esta ironía puede ser terriblemente disolvente, porque todo es nada, y al mismo tiempo puede ser sublimemente mística, a la manera teresiana, como en los bodegones o en las pinturas de «vanidades» del Siglo de Oro español, o a la manera de Ruysbroek y el movimiento de las beguinas, como en la pintura flamenca.

Otro teorema tras los embutidos de America Sanchez. Estos contrastes barrocos de los que he hablado se enriquecen en este caso con otro tema literario muy del siglo XVII: la relación entre los cinco sentidos corporales. El crudo realismo que America Sanchez ha utilizado al tratar este tema comporta un elevado voltaje de excitación de los sentidos. No resultaría nada extraño que más de un visitante experimente una cierta excitación de las glándulas salivales o que se le produzcan jugos gástricos. Por poco impresionable que sea uno, el realismo visual le sugiere inmediatamente el olor y el sabor de lo que está viendo y el recuerdo de haber cortado y experimentado la blandura, la solidez y la flexibilidad de las lonchas. Pero esta materialidad de los sentidos queda inmediatamente superada por la primacía que tiene en este juego el sentido de la vista, el más espiritual de los cinco. No nos hallamos en una charcutería, sino en una exposición de arte fotográfico, y el sentido de la vista nos está gastando a todos la misma broma que el autor, nos muestra lo más carnal y nos sugiere ideas y pensamientos transcendentes. ¿Es un simple juego o se trata de la eterna tensión entre física y metafísica? En el fondo de la cuestión está latente lo que me sugirió Corredor Matheos al citarme la máxima teresiana. Gastándome una broma, dio en el clavo.

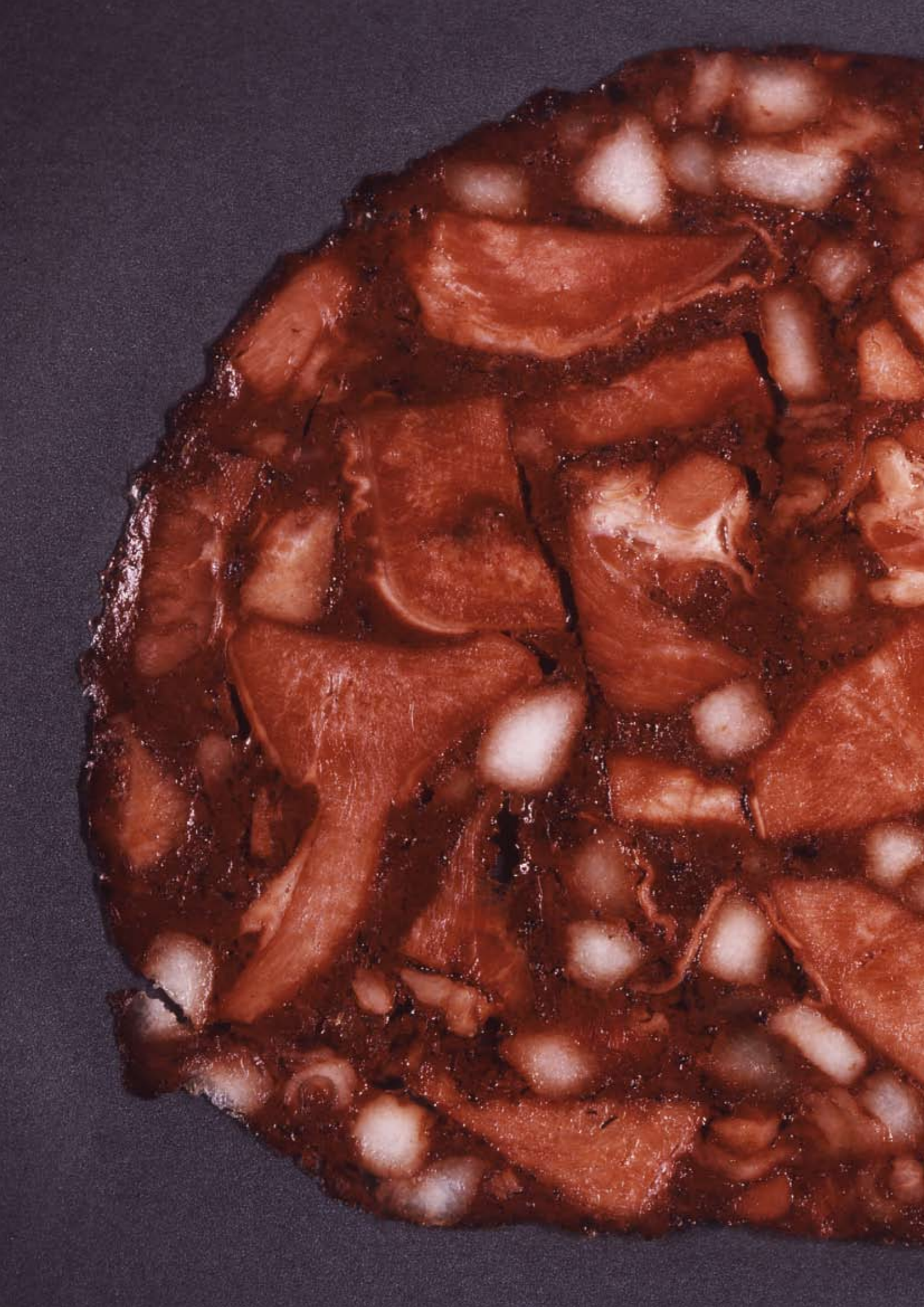
tension, and unpredictable artistic consequences. Everything is more than it appears to be at first sight. There is metaphysics behind these photographs of sliced sausages. The light, the dark background, the almost Caravaggesque technique, all confer transcendence on the ordinary, the everyday. Underlying this approach is a terrible irony that not everyone grasps and which perplexes even those who believe they have understood it. This irony can dissolve things in a terrible way, for everything is nothing yet, at the same time, can be sublimely mystical, in the manner of St Teresa, like the still-life and "vanitas" paintings of the Spanish Golden Age, or like Ruysbroek and the Beguine movement, like Flemish painting.

Another theorem behind America Sanchez's cold cuts. The baroque contrasts we mentioned earlier are enriched, in this case, by another literary theme very much of the 17th century: the relation between the five senses of the body. The raw realism that America Sanchez brings to his subject electrifies, excites the senses to an extraordinary degree. It would be no surprise should the visitor experience a certain excitement of the salivary glands or begin to produce gastric juices. Even less impressionable visitors will find that the visual realism in these works immediately suggests the flavour and aroma of what they see before them, evoking the memory of cutting, noting the softness, the solidity and the flexibility of the slices. But this materiality of the senses is immediately surpassed by the supremacy that is accorded in this interplay to the sight, the most spiritual of the five. We are not at a delicatessen, but an exhibition of photographic art, and our sense of sight is playing the same trick on us as is the artist, showing us the carnal whilst suggesting transcendental ideas and thoughts. Is this just a game, or are we confronted here by the eternal tension between the physical and the metaphysical? At the heart of this question lies, latent, what Corredor Matheos suggested when he reminded me of that quotation from St Teresa. In making a joke, he hit the nail right on the head.

Talls - Lonchas - Slices
America Sanchez
44x60 cm
Cibachrome

America Sanchez, el provocador

Daniel Giralt-Miracle
Crític d'art

Des que el 1965 America Sanchez (Buenos Aires, 1939) va arribar a Barcelona hem vist com la seva obra experimentava una metamorfosi conceptual intensa. D'una banda s'allunyava del disseny gràfic eminentment racionalista que realitzava a la seva Argentina natal per fer-lo més desinhibit, i de l'altra ampliava els seus camps de treball i es mostrava com un creador pluridisciplinari, capaç de dir també coses noves i originals amb el *collage*, el dibuix o la fotografia, i de compartir el seu saber amb els altres, exercint de pedagog de la imatge, a l'escola i al carrer.

Totes aquestes activitats, que en un moment determinat ell va denominar «estratègies gràfiques», les ha practicades al llarg de la seva carrera ininterrompudament i simultània, de manera que unes s'alimenten de les altres i les influeixen, creant un *feed back* que l'ha enriquit a ell i la seva obra, en la qual podem veure que l'interessa tant la forma com el fons de les coses, els codis establerts i la possibilitat de manipular-los lúdicament. I és que, finalment, America Sanchez és un recercador gràfic, un creador obsessionat pel poder de la imatge i per la capacitat expressiva de les icones, que pot usar per respondre a l'ortodòxia tipogràfica, gràfica o fotogràfica més pura o per fer un simple gag que piqui l'ullet a l'espectador. En tot cas, mai és tòpic. Al contrari, faci el que faci busca la provocació, que aconseguix perquè té l'habilitat de saber sorprendre, com podem constatar en la sèrie de fotografies que conformen aquesta exposició, que, evidentment ens mostra molt més que una col·lecció de talls d'embotits.

En aquestes macrofotografies descobrim també el coneixement que té America Sanchez de la història de l'art, des del barroc fins al pop, el seu domini de la composició, el seu gust pel detall fotogràfic i sobretot el seu do, que li permet transformar en obra d'art un element tan quotidià i domèstic com un embotit, que en les seves mans esdevé una imatge penetrant i atractiva, una natura morta del segle XXI.

America Sanchez, el provocador

Daniel Giralt-Miracle
Crític d'art

Desde que en 1965 America Sanchez (Buenos Aires, 1939) llegó a Barcelona, hemos visto cómo su obra experimentaba una intensa metamorfosis conceptual. Por una parte se alejaba del diseño gráfico eminentemente racionalista que realizaba en su Argentina natal para hacer un diseño gráfico más desinhibido, y por otra ampliaba sus campos de trabajo, mostrándose como creador pluridisciplinar, capaz también de decir cosas nuevas y originales con el collage, el dibujo o la fotografía y de compartir su saber con los demás, ejerciendo de pedagogo de la imagen, en la escuela y en la calle.

Todas estas actividades, que en un momento dado él denominó «estrategias gráficas», las ha practicado ininterrumpida y simultáneamente a lo largo de su carrera, de modo que se alimentan e influyen unas a otras, creando un *feed back* que le ha enriquecido, a él y a su obra, en la que podemos apreciar que le interesan por igual la forma como el fondo de las cosas, los códigos establecidos y la posibilidad de manipularlos lúdicamente. En fin, America Sanchez se nos presenta como un investigador gráfico, un creador obsesionado por el poder de la imagen y la capacidad expresiva de los iconos, que puede usar para responder a la ortodoxia tipográfica, gráfica o fotogràfica más pura o para producir un simple gag que es un guiño al espectador. En todo caso, jamás es tópico. Muy al contrario, en todo lo que hace busca siempre la provocación, que logra muy bien puesto que posee la habilidad de saber sorprender, como podemos constatar en la serie de fotografías que constituyen esta exposición, que evidentemente nos muestra mucho más que una colección de lonchas de embutido.

En estas macrofotografías también descubrimos el conocimiento que tiene America Sanchez de la historia del arte, desde el Barroco hasta el pop, su dominio de la composición, su gusto por el detalle fotogràfico y sobre todo su talento, que le permite transformar en obra de arte un elemento tan cotidiano y doméstico como un embutido, que en sus manos se convierte en una imagen penetrante y atractiva, un bodegón del siglo XXI.

America Sanchez, agitator

Daniel Giralt-Miracle
Crític d'art

Since America Sanchez (Buenos Aires, 1939) arrived in Barcelona in 1965, we have seen his work undergo an intense conceptual metamorphosis. Firstly, he distanced himself from the eminently rationalist graphic design that had marked his style in his native Argentina, replacing it by a more uninhibited style. Secondly, he extended his areas of activity, revealing himself as a multidisciplinary artist who also had original, new things to say through collage, drawing, photography, etc, as well as sharing his knowledge with others by working as a teacher in the field of the image, both at school and in the street.

He has engaged in all these activities, which he at one time referred to as “graphic strategies”, simultaneously, without interruption, throughout his career, the different genres nourishing and influencing each other, creating a feedback that has enriched both America Sanchez and his work. This is work in which we can see that the artist is interested in both the form and the substance of things, in both the established codes and the possibility of playfully altering those same codes. For, in the final outcome, America Sanchez is a graphic researcher, an artist obsessed with the power of the image and the expressive capacity of icons, which he uses both to create the purest typographic, graphic or photographic orthodoxy or to pull off an eye-catching gag. In any case, he always avoids cliché. On the contrary, whatever he does, he seeks to provoke, a goal he achieves through his ability to surprise. This surprise factor is amply demonstrated in the series of photographs that forms this exhibition, and which clearly show us rather more than a collection of cold meat products.

We also discover America Sanchez's knowledge of art history, from baroque to pop, in these “macro-photographs”, as well as his eye for photographic detail and, above all, his gift of turning such an everyday object as a sliced sausage into art. In his hands, the cold cut becomes an attractive, penetrating image, a still life for the 21st century.

Una poètica visual im-pre-visible

Nelly Schnaith
Filósofa

Pot tramar-se un misteriós paisatge lunar entre les vetes de la carn atapeïda d'una rodanxa d'embotit? Pot un xarcuter ecològic produir Archimboldos en sèrie sense saber-ho?

Si aquestes preguntes resulten estrambòtiques és perquè no havíem vist mai fins ara les fotografies d'aquesta mostra. En el més noble sentit de la tradició fotogràfica, America Sanchez ens descobreix un món en les coses que sempre hem tingut davant els nostres ulls. Aparentment només es tracta de fotografiar i augmentar. Però els resultats són d'una major transcendència. La carnalitat de les textures, exacerbada i transmutada alhora, se sumen a la combinatòria geomètrica de les formes i a la gamma refinada del cromatisme per produir efectes que resulten inquietants perquè són contradictoris. La materialitat basta de l'objecte s'eleva a la dignitat formal de l'art i no sabem ben bé a quina de les dues atribuir la fascinació de la imatge que les conjuga.

Per la meua part, crec que America Sanchez aconsegueix portar a l'extrem l'exercici d'una ironia que des de sempre ha temperat la seva peculiar veta plàstica. En general, America sotmet la "baixa extracció" dels seus temes o de les seves criatures al més exquisit tractament iconogràfic, convertint aquesta barreja en una aliança non sancta que destil·la humor crític. Una ironia a dues puntes que, per una banda, dessacralitza les pretensions, les pretensions, tantes vegades vanes o buides –meres "paraules pintades"– de l'art contemporani, i, de l'altra, enalteix la poètica visual que s'oculta en els estrats servils de la realitat. No és només carn sinó forma, color i fantasia el que pot embotir-se en una tripa. I només una mirada capaç d'engalanar els seus objectes amb la imaginació troba la forma de fer-nos-ho veure.

Una poética visual im-pre-visible

Nelly Schnaith
Filósofa

¿Puede tramarse un misterioso paisaje lunar entre las vetas de la carne taraceada en una loncha de embutido? ¿Puede un chacinero ecológico producir Archimboldos en serie sin saberlo?

Si preguntas tales resultan estrambóticas es porque no habíamos visto hasta ahora las fotografías de esta muestra. En el más noble sentido de la tradición fotográfica, America Sanchez nos descubre un mundo en lo que siempre hemos tenido ante los ojos. Aparentemente solo se trata de fotografiar y de aumentar. Pero los resultados son de mayor alcance. La carnalidad de las texturas, exacerbada y transmutada a la vez, se suma a la combinatoria geométrica de las formas y a la gama refinada del cromatismo para producir efectos inquietantes por contradictorios. La materialidad basta del objeto es elevada a la dignidad formal del arte y no sabemos muy bien a cuál de las dos atribuir la fascinación de la imagen que las conjuga.

Por mi parte, creo que America Sanchez logra llevar al extremo el ejercicio de una ironía que desde siempre ha templado su peculiar veta plástica. La "baja extracción" de sus temas o de sus criaturas es sometida, en general, al más exquisito tratamiento iconográfico, convirtiéndose esta mezcla en una alianza non sancta que destila humor crítico. Una ironía a dos puntas que, por un lado, desacraliza las pretensiones, tantas veces vanas o vacías –meras "palabras pintadas"– del arte contemporáneo, y, por otro, enaltece la poética visual que se oculta en los estratos serviles de la realidad. No es solo carne sino forma, color y fantasía lo que puede embutirse en una tripa. Y sólo una mirada capaz de engalanar a sus objetos con la imaginación encuentra la forma de hacérselo ver.

An un-fore-seeable visual poetics

Nelly Schnaith
Philosopher

Can a mysterious lunar landscape be carved out of the veins of inlaid meat in a slice of sausage? Can an ecological cold-cuts merchant mass-produce Archimboldos unawares?

If such questions seem outlandish, it is because you haven't yet see the photographs in this show. In the finest of photographic traditions, America Sanchez shows us a world which we've always had in front of your eyes. At first glance, it's merely a matter of photographing and enlarging. The resulting images, however, go far beyond this process. The carnality of textures which are exacerbated and transmuted at the same time combines with an interlacing geometry of forms and a refined range of colors to produce effects so contradictory as to be disquieting. The coarse literalness of the object is elevated to the formal dignity or art; we are not quite sure which of these two extremes makes the images so fascinating.

I feel that America Sanchez has managed to take to its limits that irony so characteristic of his work. The "humble background" of his themes or his creations is usually subjected to the most exquisite of iconographic treatments; this mixture becomes an unholy alliance from which we extract a critical sense of humor. This double-edged irony on the one hand undermines the pretentious, vain and vacant –"painted words"– so common in contemporary art. On the other hand, it ennoble the visual poetics hidden in the servile strata of reality. It is no just meat, it is form, color and fantasy which can be packed into a sausage; only that artistic vision capable of adorning its objects with imagination is able to make this manifest.

Agraïments / Agradecimientos / Acknowledgements

Albert Planas, Jordi Puig, Paz Marrodán, Elisabet Marrodán, Marisa Díez de la Fuente, David Balcells, María Ángeles Eslava, Nelly Schnaith, Daniel Giralt-Miracle, Josep de C. Laplana, Claudi Puchades, Fernando Amat, Borja Calzado, Esperanza Rabat, La Sala Vinçon, Galería Ciento, Escola Elisava, Ex-posiciones d'Art Contemporani, Galería María José Castellví, Museu de Granollers, Casa Colón Huelva.

Editat per / Editado por / Published by Museu de Montserrat. Disseny / Diseño / Design America Sanchez i Albert Planas.
Textes / Textos / Texts Josep de C. Laplana, Daniel Giralt-Miracle, Nelly Schnaith. Impressió / Impresión / Printing Treballs Gràfics SA.
Paper / Papel / Paper CreatorSilk 200gr. TorrasPapel. Tipografia / Tipografía / Typography Scala.

Depósito legal 0000000000000000

Talls-Lonchas-Slices
America Sanchez

Museu de Montserrat
02.07-23.09.2009

